

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Факультет цивільного захисту
Кафедра управління у сфері цивільного захисту

Білека А. А., Чубань В. С.

АГРАРНЕ ПРАВО

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи

для підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої
освіти в галузі знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»

Черкаси – 2024

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління у сфері цивільного захисту Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол №10 від 22 грудня 2023 р.)

Білека А. А., Чубань В. С. Аграрне право: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право»] / А.А. Білека, В.С. Чубань // Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля, 2024. – с.19

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧАМИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Аграрне право» є основні доктринальні положення науки земельного права, наукові теорії, ідеї, уявлення, концепції цієї науки; земельне право як галузь права; земельне законодавство як система нормативно-правових актів, які є джерелами правового регулювання земельних відносин.

Особливого значення набуває знання земельного права в сучасний період – час становлення, розвитку і зміцнення державності, прискорення реформування земельних правовідносин в Україні.

Виняткова роль належить земельному праву у зв'язку з розширенням використання земель як інтегрованого і диференційованого об'єкта правового регулювання, врахування їх функціонального призначення як основного засобу виробництва у сільському, лісовому та інших галузях господарювання, як операційної бази системи розселення, шляхів і розміщення продуктивних сил та умови, місця, джерела і засобу формування системи біосфери (сфери життя) людини та інших живих організмів і неживої біосфери.

Навчальна дисципліна «Аграрне право» складається з таких тем:

№ 1. Предмет, методи правового регулювання, принципи та система аграрного права

№ 2. Джерела аграрного права

№ 3. Суб'єкти та об'єкти аграрних правовідносин

№ 4. Право власності на земельні ресурси в Україні

№ 5. Право землекористування

№ 6. Правове регулювання управління в галузі використання та охорони земель в Україні

№ 7. Контроль за використанням та охороною земель. Вирішення земельних спорів

№ 8. Юридична відповідальність за земельні правопорушення

№ 9. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення

№ 10. Правовий режим земель житлової та громадської забудови

№ 11. Правовий режим особливо охоронюваних територій

№ 12. Правовий режим земель лісгосподарського призначення

№ 13. Правовий режим земель водного фонду

№ 14. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення

№ 15. Правовий режим техногенно-забруднених, деградованих та малопродуктивних земель

№ 16. Правове регулювання економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель. Плата за землю. Відповідно до навчального плану здобувачі повинні виконати письмово контрольну роботу № 2 з навчальної дисципліни «Земельне та аграрне право», яка охоплює Модуль 2 «Земельне право».

Терміни виконання контрольної роботи визначені графіком виконання контрольних робіт.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з

методичними вказівками, питаннями контрольної роботи, рекомендованою літературою, вивчити їх згідно рекомендацій, які були отримані під час настановних зборів.

У контрольній роботі здобувач повинен продемонструвати знання вивчених питань, уміння виділяти головне, робити висновки. Відповіді на питання мають бути обґрунтованими та містити посилання на використані джерела.

Обсяг роботи – 10-15 сторінок друкованого тексту (розмір шрифту 14, формат А 4).

Контрольна робота має бути виконана **за своїм варіантом, який визначається за останньою цифрою залікової книжки.** Викладач має право видати здобувачеві індивідуальний варіант завдання для виконання контрольної роботи.

На титульній сторінці необхідно вказати прізвище, ім'я та ім'я по батькові здобувача, курс, групу, номер залікової книжки (шифр) (зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи наведено у ДОДАТКУ А).

Контрольна робота, виконана не за своїм варіантом, якщо виконання контрольної роботи за індивідуальним завданням не було погоджено з викладачем, а також не повною мірою розкриває питання чи є результатом механічного переписування тексту підручника або нормативно-правового акту, не зараховується і з рецензією повертається здобувачу для повторного виконання.

На титульному листі нової контрольної роботи слід зробити помітку «Повторно» і направити в разі з першою роботою і рецензією на перевірку. Виконана і зарахована контрольна робота є умовою допуску до складання іспиту.

ВАРІАНТ 1

1. Теоретична складова: Правовий режим особливо охоронюваних територій.

Завдання: *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1.

Працівник відділу землевпорядкування В. Харківського району Харківської області приховав інформацію про наявність земель запасу, які відносяться до категорії земель сільськогосподарського призначення.

- 1) Який принцип земельного права порушено в даному випадку?
- 2) Перерахуйте принципи земельного права.
- 3) Яка відповідальність передбачена за ці дії?

Ситуація 2.

Гр- н Л. взяв в оренду земельну ділянку сільськогосподарського призначення площею 2 га. для вирощування пшениці. Через 3 роки якість земель погіршилася, врожай пшениці поменшав і гр-н Л вирішив віддати земельну ділянку в суборенду для садівництва. Вони підготували договір суборенди, проте міська державна адміністрація відмовила їм у реєстрації цього договору.

ВАРІАНТ 2

1. Теоретична складова: Правовий режим земель лісгосподарського призначення.

Завдання: *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1.

Міська рада зобов'язала гр-на Б. переоформити право постійного користування присадибною земельною ділянкою, якою він користувався з 1984 року, на право оренди.

Вважаючи рішення міської ради не законним громадянин К. звернувся з позовом до суду.

- 1) Визначте коло нормативних актів які регулюють ці питання. 2) Вирішіть справу.

Ситуація 2.

Прокурор пред'явив в суд позов гаражно-будівельного кооперативу, який самовільно захопив земельну ділянку під забудову гаражів. В позові зазначалось, що гаражі почали будувати без належної документації.

- 1) Визначте коло нормативних актів які регулюють ці питання. 2)

Чи має бути задоволений позов?

ВАРІАНТ 3

1. Теоретична складова: Правовий режим земель водного фонду.

Завдання: *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1.

Громадянин Білорусії К. отримав у спадщину в від померлої матері земельну ділянку сільськогосподарського призначення, що розташована на території Дергачівського району Харківської області. Через півроку гр.-н К. звернувся до відповідного органу з заявою з метою отримання Державного акту на право приватної власності на зазначену земельну ділянку. Після отримання правопосвідчуючого документу та реєстрації права власності на землю, гр.-н К. вирішив продати земельну ділянку. Проте, нотаріус відмовилась посвідчувати договір купівлі-продажу, мотивуючи тим, що на даний момент діє мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення.

Які обмеження встановлені у законодавстві щодо іноземців щодо права власності на землі?

Вирішить справу.

Ситуація 2

Громадянин С. звернувся до державної адміністрації з проханням виділити йому в приватну власність земельну ділянку в межах міста для городництва у розмірі 12 соток.

Чи правомірні дії державної адміністрації? Які повноваження цього органу влади?

ВАРІАНТ 4

1. Теоретична складова: Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. **Завдання:** *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1

Житель міста А. звернувся до сільської ради із заявою про приватизацію земельної ділянки розміром 0,75 га, на якій розташовані належні йому на праві приватної власності житлова будівля і господарські споруди, подаровані сестрою. Рада відмовила громадянину, оскільки він постійно не проживає в селі і не має досвіду роботи у сільському господарстві. Крім того, з'ясувалося, що він є членом садівничого товариства, в якому приватизував земельну ділянку

розміром 0,09 га, а також звернувся до міської ради з проханням передати йому земельну ділянку у приватну власність для будівництва гаража.

Громадянин А. звернувся до суду.

Чи має право громадянин А. на приватизацію земельної ділянки? Визначити процедури, за якими в даному випадку повинні бути передані земельні ділянки у приватну власність. Яке рішення має прийняти суд?

Ситуація 2

Громадянка Д. звернулася до сільської ради з проханням оформити право власності на земельну ділянку, якою вона користується з 1988 року. Сусіди підтверджують цю інформацію. Оскільки вона не має правовстановлюючих документів, які підтверджують її права на цю земельну ділянку, гр.-ка Д. бажає отримати цю земельну ділянку за набувальною давністю.

- 1) Визначте коло правовідносин.
- 2) Чи передбачена чинним земельним законодавством можливість набуття права власності на земельну ділянку за набувальною давністю? 3) З якого моменту можна застосовувати норми земельного законодавства про набувальну давність?

ВАРІАНТ 5

1. Теоретична складова: Правовий режим техногенно-забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.

Завдання: *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1

Релігійна організація звернулася з заявою до міської ради про переоформлення права оренди земельної ділянки, що перебуває у комунальній власності міста на право постійного землекористування, посилаючись на ч. 2 ст. 2 Земельного кодексу України. Міська рада заяву не задовільнила. Релігійна організація звернулася до вас за консультацією.

Надайте обґрунтовану відповідь.

Ситуація 2

На підставі рішення місцевої держадміністрації юридичній особі було надано в оренду земельну ділянку для будівництва тваринницької ферми, проте попередньо не було складено проект відведення земельної ділянки.

Чи законне це рішення? Який порядок надання в оренду земельних ділянок?

ВАРІАНТ 6

1. Теоретична складова: Правове регулювання економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель.

Плата за землю.

Завдання: детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.

2. Практична складова:

Завдання: надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.

Ситуація 1

Рішенням міської ради повноваження щодо розпорядження всіма землями в межах міста були делеговані районній державній адміністрації, якій було надано право передавати такі землі у власність або в оренду. Державний інспектор з контролю за використанням і охороною земель оскаржив вказане розпорядження до суду, так як розпоряджатись землями в межах населених пунктів РДА заборонено.

Представник РДА в суді проти позову заперечував, вказуючи, що жоден нормативно-правовий акт не містить заборони РДА щодо розпорядження землями міст, якщо є відповідне рішення міської ради, і більш того інспектор не має права на звернення до суду із подібними позовними вимогами.

- 1) Надайте правову оцінку рішенню міської ради.
- 2) Якими землями (земельними ділянками) має право розпоряджатись РДА?
- 3) Які повноваження має державний інспектор з контролю за використанням і охороною земель?

Ситуація 2

Громадянин Р. звернувся з запитом про наявність земель запасу у межах та за межами населених пунктів одного з районів Харківської області. Начальник районного відділу земельних ресурсів на особистому прийомі повідомив, що вільних земельних ділянок за межами населених пунктів по району немає, а також зазначив, що з усіх даних про використання земель у районному відділі в наявності є лише документи державної статистичної звітності, оскільки відповідні суб'єкти систематично не подають земельно-правову інформацію до райвідділу земельних ресурсів. 1) Дайте правову оцінку діям начальника районного відділу земельних ресурсів з посиланням на норми чинного законодавства.

ВАРІАНТ 7

1. Теоретична складова: Право власності на земельні ресурси в Україні.

Завдання: детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.

2. Практична складова:

Завдання: надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.

Ситуація 1

Головним спеціалістом відділу самоврядного контролю за використанням та охороною земель управління земельних відносин Харківської міської ради

при обстеженні земельної ділянки встановлено, що Гр. Д використовує її без належного оформлення, про що склав акт. На підставі зазначеного акта прокурор міста Харкова звернувся до господарського суду Харківської області в інтересах держави в особі Харківської міської ради з позовом, в якому просив суд зобов'язати відповідача звільнити самовільно зайняту земельну ділянку.

Які органи здійснюють самоврядного контроль і які їх повноваження? Вирішіть справу.

Ситуація 2

Громадянин Н. використовує без правовстановлюючих документів земельну ділянку площею 1 га на території Харківської області. На цій земельній ділянці проводяться будівельні роботи по зведенню торговельного центру, порушуючи при цьому вимоги екологічної безпеки і заподіюючи шкоду природним ресурсам.

В результаті перевірки, проведеної прокуратурою спільно з фахівцями державної екологічної інспекції в харківській області гр.-на Н. було притягнуто до юридичної відповідальності.

Чи правомірні дії зазначених органів? Які функції державного управління реалізуються суб'єктами цих правовідносин?

Які види юридичної відповідальності правоохоронні органи мали застосовувати до правопорушника в даній ситуації?

ВАРІАНТ 8.

1. Теоретична складова: Контроль за використанням та охороною земель. Вирішення земельних спорів.

Завдання: *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1

Громадянка С. набула право власності на земельну ділянку розміром 0,1 га, призначену для садівництва. Через декілька років громадянка С. знищила дерева і почала будувати на земельній ділянці триповерховий будинок, та декілька споруд для розведення свиней.

Чи передбачена відповідальність за дії гр. С? Дайте поняття земельного правопорушення.

Ситуація 2

Громадянин З. та громадянин Т. при оформленні права сумісної часткової власності на земельну ділянку площею 0,12 га на підставі угоди купівлі-продажу з метою отримання державного акта на земельну ділянку, надали усі передбачені законодавством документи до територіального органу Держземагенства України. Однак через рік державний акт на земельну ділянку так і не був виданий.

Чи встановлені в законодавстві строки видачі правовстановлюючих документів на землю? Якщо так, чи передбачена відповідальність за порушення строку видачі правовстановлюючих документів? Надайте консультацію гр. З. та гр. Т.

ВАРІАНТ 9.

1. Теоретична складова: Відповідальність за земельні правопорушення.

Завдання: *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1

Громадянин К. приватизував земельну ділянку сільськогосподарського призначення розміром 0,7 га для ведення особистого селянського господарства. Крім того поряд з цією ділянкою він орендував у місцевої ради земельну ділянку сільськогосподарського призначення.

Чи може гр.-н К. приватизувати орендовану земельну ділянку з метою ведення особистого селянського господарства?

Які обмеження щодо набуття права приватної власності на землі сільськогосподарського призначення існують?

Ситуація 2

Громадянка Естонії успадкувала від бабусі земельну ділянку сільськогосподарського призначення для ведення особистого селянського господарства розміром 0,3 га. Враховуючи вимоги п. 4 ст. 81 ЗКУ Гр-ка С. відразу після прийняття спадщини вирішила продати зазначену земельну ділянку. Проте нотаріус відмовив посвідчувати цю угоду.

Чи правомірні дії нотаріуса?

Які права мають іноземці на землі сільськогосподарського призначення?

ВАРІАНТ 10

1. Теоретична складова: Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.

Завдання: *детально проаналізувати зазначену у теоретичному питанні проблематику та обґрунтувати рекомендації, що стосуються удосконалення нормативно-правового регулювання.*

2. Практична складова:

Завдання: *надати обґрунтовані відповіді, на запитання, які сформульовані у задачах, з посиланням на чинне національне законодавство.*

Ситуація 1.

Приватній фірмі «Ранок» за результатами аукціону була надана земельна ділянка під будівництво адміністративно-торгівельного комплексу на умовах оренди на період будівництва. Орендар за договором суборенди передав частину земельної ділянки у користування фірмі «Ікар» для розміщення

тимчасового складу для зберігання товару. Уповноважений орган звернувся до суду з вимогою про розірвання договору оренди і вилученні земельної ділянки у зв'язку з її нецільовим використанням.

Вирішить справу.

Ситуація 2.

Виробниче підприємство на земельній ділянці, що перебувала у нього в користуванні самостійно збудувало дві стаціонарні будівлі під склади. Контролюючий орган поставив вимогу підприємству знести будівель, мотивуючи тим, що відповідно до схеми планування території підприємство підлягає виводу за межі міста, а земельна ділянка підлягає вилученню і наступну передачу під житлове будівництво. Підприємство звернулося до суду з заявою про визнання права власності на будівлі.

- 1) Який порядок забудови земельної ділянки?
- 2) Чи зміниться ситуація, якщо земельна ділянка буде викуплена?

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АГРАРНЕ ПРАВО»

1. Біржі та банки як суб'єкти аграрних правовідносин.
2. Взаємозв'язок аграрних правовідносин з цивільно-правовими, управлінськими, фінансовими, трудовими, земельними та іншими правовідносинами.
3. Види землекористування, їх класифікація.
4. Види сільськогосподарських кооперативів.
5. Види та форми плати за землю.
6. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення. 7. Відповідальність за невиконання державних контрактів на поставку продукції для державних потреб.
8. Відповідальність за потрапу посівів.
9. Відшкодування збитків, що сталися внаслідок загибелі або розкрадання худоби та птиці.
10. Внутрішні аграрні правовідносини, їх види та структура.
11. Дисциплінарна відповідальність працівників (членів) аграрних підприємств.
12. Договірні відносини в сфері матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників.
13. Договори в сфері агросервісу.
14. Договори в сфері збуту сільськогосподарської продукції. 15. Договори поставки (закупівлі) для державних потреб сільськогосподарської продукції, продовольства.
16. Економіко-правовий механізм забезпечення раціонального використання та охорони земель.
17. Єдиний (фіксований) податок для сільськогосподарських товаровиробників.
18. Загальна характеристика аграрного законодавства України. 19. Загальна характеристика державного управління земельним фондом в Україні.
20. Загальна характеристика Закону України «Про оренду землі». 21. Загальна характеристика Закону України «Про колективне сільськогосподарське підприємство».
22. Загальна характеристика Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».
23. Загальна характеристика Закону України «Про фермерське господарство».
24. Загальна характеристика Земельного кодексу України. 25. Закони як джерела аграрного права.
26. Законодавчі гарантії пріоритетності соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України.
27. Захист майнових прав сільськогосподарських підприємств і об'єднань.
28. Земельне право як галузь права та її особливості.
29. Землі житлової та громадської забудови; особливості їх використання.
30. Землі історико-культурного призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
31. Землі лісогосподарського призначення; особливості їх використання

та правове регулювання.

32. Землі оздоровчого призначення; особливості їх використання та правове регулювання.

33. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; особливості їх використання та правове регулювання. 34. Землі сільськогосподарського призначення; особливості їх використання.

35. Землі спеціального несільськогосподарського призначення; їх склад та особливості використання.

36. Зміст права власності на землю.

37. Зміст та види права земельного сервітуту.

38. Зміст угод про перехід права власності на земельні ділянки. 39. Значення узагальнень судової та арбітражної практики для зміцнення законності в аграрній сфері.

40. Зовнішні аграрні правовідносини, їх види та структура. 41. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів аграрного виробництва.

42. Класифікація джерел аграрного права.

43. Компетенція директора державного сільськогосподарського підприємства. Повноваження загальних зборів трудового колективу та його ради.

44. Конституційні засади соціально-економічних прав громадян, що працюють в агропромисловому секторі України.

45. Конституція та закони України як джерела земельного права. 46.

Конституція України – основне джерело аграрного права. 47.

Контроль за використанням і охороною земель.

48. Локальні нормативні акти (характеристика, види, юридична сила) як джерела аграрного права.

49. Локальні нормативно-правові акти земельного права, поняття та їх юридичне значення.

50. Об'єкти та суб'єкти права власності на землю в Україні.

51. Органи державного управління земельним фондом в Україні.

52. Органи управління внутрішньогосподарських підрозділів аграрних підприємств.

53. Органи управління сільськогосподарськими кооперативами.

54. Організація та форми юридичного обслуговування сільськогосподарських товаровиробників.

55. Основні напрямки розвитку агропромислового комплексу України.

56. Особисте селянське господарство як суб'єкт аграрних правовідносин.

57. Особливості використання земель житлової та громадської забудови загального користування.

58. Особливості правового регулювання трудових правовідносин у сільськогосподарському виробництві.

59. Особливості правового статусу найманих працівників державних, колективних, приватних аграрних підприємств.

60. Особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі України.

61. Особливості проведення земельних реформ 1861 та 1906 р.р.

62. Особливості реорганізації та ліквідації суб'єктів аграрного права.

63. Особливості та правові аспекти проведення земельної реформи 1917 р.

її значення для України.

64. Особливості функціонування орендних підприємств в аграрній сфері.
65. Підзаконні нормативно-правові акти земельного права, поняття та їх класифікація.
66. Підстави виникнення права власності на землю.
67. Підстави виникнення права на земельну ділянку в сільськогосподарських підприємствах.
68. Підстави настання та види матеріальної відповідальності членів аграрних підприємств за заподіяну шкоду.
69. Підстави припинення права власності на землю.
70. Підстави, порядок та правові наслідки припинення членства в аграрних підприємствах.
71. Плата за землі сільськогосподарського призначення, що знаходяться на праві власності, користування чи оренди.
72. Повноваження загальних зборів (зборів уповноважених) та правління сільськогосподарського кооперативу.
73. Поняття і класифікація суб'єктів аграрного права.
74. Поняття методів правового регулювання земельного права та їх класифікація.
75. Поняття предмету земельного права та його особливості.
76. Поняття та види обмеження прав на земельну ділянку.
77. Поняття та види обтяжень прав на землі.
78. Поняття та види юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства.
79. Поняття та особливості ведення земельного кадастру.
80. Поняття та особливості вирішення земельних спорів.
81. Поняття та особливості джерел земельного права.
82. Поняття та особливості договору оренди (суборенди) на землю.
83. Поняття та особливості права власності на землю в Україні.
84. Поняття фермерського господарства.
85. Поняття, види та особливості землеустрою.
86. Поняття, види та функції договорів аграрних товаровиробників в сучасних умовах.
87. Поняття, класифікація та особливості аграрних правовідносин.
88. Поняття, склад та види земельних правопорушень.
89. Поняття, цілі та принципи державного управління АПК України.
90. Порядок продажу земельних ділянок державної та комунальної власності громадянам та юридичним особам.
91. Порядок розробки та затвердження Статуту в агропромислових підприємствах.
92. Порядок розробки, затвердження та прийняття Статуту аграрних підприємств.
93. Порядок створення державного аграрного підприємства.
94. Порядок створення сільськогосподарського кооперативу. Державна реєстрація.
95. Порядок створення фермерського господарства та умови надання земельних ділянок для його ведення.

96. Порядок створення фермерського господарства. Державна реєстрація.
97. Права та обов'язки аграрних підприємств по охороні та використанню земель та інших природних об'єктів. Правові наслідки припинення права на землю аграрного підприємства.
98. Права та обов'язки громадян на землю за Конституцією України. 99. Права та обов'язки землевласників та землекористувачів. 100. Право власності аграрних підприємств на вироблену сільськогосподарську продукцію, порядок її розподілу.
101. Право власності за Конституцією України і її значення для аграрного сектора.
102. Право власності на пай члена сільськогосподарського кооперативу.
103. Право власності та право повного господарського відання на підприємствах агропромислового комплексу.
104. Право державної власності на землю в Україні.
105. Право комунальної (муніципальної) власності на землю в Україні.
106. Право підприємництва в аграрному секторі за Конституцією України.
107. Право приватної власності на землю в Україні.
108. Правове забезпечення охорони навколишнього природного середовища в агропромисловому комплексі.
109. Правове забезпечення приватизації земель в Україні.
110. Правове забезпечення та справляння плати за землі ресурси.
111. Правове регулювання ведення особистого селянського господарства.
112. Правове регулювання інвентаризації земельних ділянок.
113. Правове регулювання оплати праці в аграрних підприємствах.
114. Правове регулювання оренди земель сільськогосподарського призначення.
115. Правове регулювання охорони праці в сільськогосподарських підприємствах.
116. Правове регулювання продовольчого ринку в Україні.
117. Правове регулювання реєстрації прав на земельні ділянки.
118. Правове регулювання розрахунково-касових операцій аграрних товаровиробників.
119. Правове регулювання сільськогосподарської кооперації.
120. Правове регулювання складу майна аграрних підприємств.
121. Правове регулювання фінансових відносин аграрних підприємств.
122. Правове становище майна фермерського господарства.
123. Правове становище та особливості користування землями сільськогосподарського призначення суб'єктами земельного права.
124. Правовий режим земель, що використовуються аграрними підприємствами.
125. Правовий статус міжгосподарських об'єднань, їх види. 126. Правовий статус та особливості використання земель громадянами.
127. Правові засади встановлення та зміни цільового призначення землі.
128. Правові підстави та межі державного втручання в діяльність підприємств агропромислового комплексу.
129. Правові форми планування виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств.

130. Правосуб'єктність державних аграрних підприємств.
131. Правосуб'єктність колективних аграрних підприємств.
132. Правосуб'єктність приватних аграрних підприємств.
133. Предмет, метод та система аграрного права.
134. Принципи діяльності сільськогосподарських кооперативів.
135. Принципи земельного права, поняття та їх класифікація.
136. Проблеми і шляхи вдосконалення аграрного законодавства України.
137. Проведення та правове забезпечення проведення сучасної земельної реформи в Україні. Її основні етапи.
138. Регулятивна діяльність Міністерства аграрної політики України.
139. Система органів управління сільськогосподарськими кооперативами.
140. Система та правове положення органів, що здійснюють державне управління АПК України.
141. Статутна правоспроможність аграрних підприємств.
142. Умови та порядок виникнення членських правовідносин в аграрних підприємствах.
143. Уніфікація та диференціація джерел аграрного права.
144. Фермерське господарство як суб'єкт права власності.
145. Форми власності на землю та їх юридичне закріплення.
146. Форми та методи державного управління АПК України.
147. Членство (асоційоване членство) в сільськогосподарському кооперативі.
148. Юридична відповідальність за псування та забруднення земельних ресурсів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аграрне право України: Підручник / За ред. О.О. Погрібного. – К.: Істина, 2006. – 448
2. Аграрне право України: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / за ред. В.М. Гайворонського та В.П. Жушмана. – Х.: Право, 2013. – 240 с.
3. Аграрне право України: підручник / за ред. О.О. Погрібного. – К.: Істина, 2017. – 448 с.
4. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін. ; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Х. : Право, 2019. – 296 с.
5. Аграрне право України / За ред. академіка АПН, професора Янчука В.З. – К.: Юрінком, 2000. – 560 с
6. Гаєцька-Колотило Я.З., Ільків Н.В. Аграрне право України: Навчальний посібник. – К.: "Істина", 2018. – 184 с.
7. Земельний кодекс України: Науково – практичний коментар. Видання шосте, доповнене – Х.: ТОВ «Одіссей», 2009. – 624с. 11. Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. В. І. Семчика. – 3-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2017. – 896 с.
8. Земельне право. За ред. проф. М.Д. Казанцева. Українське видання – за ред. к.ю.н. В. З. Янчука. – К., «Видавництво Київського університету». – 1960. – 304 с.
9. Земельне право України: підруч. для студ. юрид. спец. навч. закл./В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2018. – 600с.
10. Земельное право: Учебник / С. А. Боголюбов, Е. А. Галиновская; 3-51 Под ред. С. А. Боголюбова. - М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2014. - 400 с.
11. Земельне право України : підручник / Одеська національна юридична академія ; ред.: О. О. Погрібний, І. І. Каракаш ; рец.: А. Г. Бобкова, В. В. Носік, М. В. Шульга. - 2-е вид., перероб. та доп. - К. : Істина, 2019. - 600 с.
12. Земельне право України: Підручник / М. В. Шульга (кер. авт. кол.), Г. В. Анісімова, Н. О. Бакай, А.П. Гетьман та ін.: За ред М. В. Шульги. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.
13. Корнеев Ю. В., Мацелик М. О. Земельне право: навч. посіб. – К., 2009. – 240 с.
14. Мачуська І. Б. Земельне право: Навч. посіб. – К.:КНЕУ, 2017. – 280с.
15. Мірошніченко А. М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України. – К., 2011. – 516 с.
16. Мірошніченко А. М. Земельне право України : навч. посіб. – К.: Алерта, 2022. – 432 с.
17. Мірошніченко А. М. Земельне право України: Підручник. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2019. – 712с.
18. Шуміло О. М. Земельне право України (у схемах) : навч. посіб. / О. М. Шуміло ; МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 288 с.

Допоміжна

19. Аграрне законодавство України: проблеми ефективності / За ред. В.І.Семчика К.: Наукова думка. – 1998. – 240 с.

20. Аграрне право України: Практикум / В.З. Янчук, А.М. Статівка, Н.І. Титова та ін.; За ред. В.З. Янчука – К.: Юрінком Інтер, 2021. – 256 с 25. Актуальні питання аграрного права України: теорія і практика: монографія / А. М. Статівка, В. Ю. Уркевич, В. М. Корнієнко, Т. В. Курман, О. М. Туєва, Ж. В. Чевичалова, В. П. Жушман, О. О. Погрібний, Н. В. Погорецька, В. С. Кайдашов; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Х.: ФІНН, 2022. — 234 с.

21. Долинська М.С. Фермерські господарства України: землекористування, порядок, створення, діяльність та припинення діяльності. — Х.: Страйд, 2015. — 261 с.

22. Домбровський С.Ф. Актуальні проблеми аграрного та земельного права й організації правової роботи. — Хмельниц., 2007. — 112 с. 28. Єрмоленко В.М. Майнові правовідносини приватних сільськогосподарських підприємств: теорія, законодавство, практика: Монографія. – К.: Магістр – ХХІ сторіччя, 2015. – 304 с.

23. Єрмоленко В.М. Теоретичні проблеми аграрних майнових правовідносин: моногр. — К.: Магістр-ХХІ ст., 2008. — 188 с. 30. Земельне право: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. В.І. Демчика і П.Ф. Кулінина. – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2001.

24. Земельный кодекс Украины: Комментарий. – Х.: ООО «Одиссей», 2002.

25. Земельний кодекс України: Наук.-практ. коментар / За заг. ред.

26. В.І. Семчика. – К.: Ін Юре, 2003.

27. Земельное право: Учеб. пособие / Под ред. А.А. Погребного, И.И. Каракаша. – К., 2002.

28. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України: Наук.-навч. посіб. / За ред. Н.І. Титової. – Л.: Паїс, 2005. – 368 с.

29. Ільків Н.В. Оренда земель сільськогосподарського призначення в Україні: теоретичні й практичні аспекти: монографія / Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2018. — 295 с.

30. Курило В.І. Адміністративні правочини у сільському господарстві України: сучасна парадигма: моногр. — К.: Магістр-ХХІ ст., 2017. — 312 с.

31. Організаційно-правові засади розвитку аграрного і земельного ринків в Україні / За ред. В.І. Семчика. – К.: Вид-во «Юрид. думка», 2015. – 264 с.

32. Організаційно-правові питання аграрної реформи в Україні / В.І. Семчик, П.Ф. Кулінич, Т.П. Проценко та ін. – К.: ІДП НАН України, 2003. – 280 с.

33. Правові основи майнових і земельних відносин: Навч. посіб. / Колектив авторів; За заг ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Магістр – ХХІ сторіччя, 2006. – 384 с.

34. Сафонов І. Правові проблеми державної підтримки сільськогосподарських виробників // Право України. – 2005. – № 6. – С. 54-57. 41. Семчик В.І. та ін. Інвестиційна діяльність у сільському господарстві: правові аспекти: монографія. - К. : Юридична думка, 2018. - 252 с.

35. Семчик В.І. Правові засади сільськогосподарської кооперації в Україні // Право України. – 2021. - № 5. – С.34 – 38

36. Станіславський В.П. Правове регулювання насінницької діяльності в

Україні: монографія. – Х.: Право, 2006. – 160 с.

37. Статівка А. Аграрні перетворення і роль особистих підсобних господарств громадян // Право України. — 2022. — № 5. — С. 27.

38. Статівка А. Поняття гарантій суб'єкта договірних відносин в АПК та їх класифікація // Право України. — 1998. — № 5. — С. 33—36.

39. Статівка А.М. Організаційно-правові питання соціального розвитку села в Україні. — Х.: Право, 2017. — 207 с.

40. Уркевич В. До питання про локальні нормативні акти, що регулюють майнові відносини у сільськогосподарському кооперативі // Предпринимательство, хозяйство и право. — 2022. — № 9. — С. 65-67.

41. Уркевич В.Ю. Проблеми теорії аграрних правовідносин: монографія. — Х.: Харк. юрид., 2007. — 496 с.

42. Уркевич В.Ю. Становлення сільськогосподарських кооперативів в умовах ринкової економіки України: деякі правові аспекти. — Х.: ООО «Одіссей», 2014. — 120 с.

43. Федорович В. Правові основи створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні. — Львів: Атлас, 1998. — 142 с. 51.
Чабаненко М. М. Про метод в аграрному праві // Право України. — 2014. — №1. — С. 122–124.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з Аграрного права
(назва дисципліни)

Здобувача __ курсу (т. н. 3 р. 10 м.)
1 групи ОР «бакалавр»
спеціальності 081 «Право»
Назара УКРАЇНЦЯ
Шифр 1234